

METODE MODERNE ȘI/SAU TRADITIONALE?

În activitatea didactică, indiferent de materia predată, cadrul didactic încearcă să se facă înțeles, încearcă să ajungă la elev cu informațiile necesare prin intermediul metodelor și tehnicilor de învățare, atât moderne, cât și tradiționale. De cele mai multe ori, noi, profesorii ne întrebăm dacă metoda utilizată, fie ea tradițională, fie modernă este eficientă?! Rezultatul îl aflăm prin intermediul evaluărilor făcute pe parcursul anului școlar.

Astfel, există momente când suntem ferm convinși că elevii au înțeles ceea ce am explicat, dar în clipa în care se aplică un test de evaluare e posibil să fim dezamăgiți.

Atunci când efectul nu este cel scontat, nu putem da vina pe elevi ci pe noi pentru că nu am știut să “ne coborâm” la nivelul elevului și astfel ajungem să ne întrebăm unde am greșit?!

Din facultate ieșim cu un bagaj de cunoștințe pe care urmează să le punem în practică în clipa în care ajungem la catedră, însă nimeni nu ne învață cum să fim profesori, mai precis buni pedagogi și de aceea de cele mai multe ori din greșeli ajungem să învățăm.

Primii ani de învățământ sunt mai dificili, însă dacă pui suflet în ceea ce faci, pe parcurs ajungi să citești pe chipurile copiilor, dacă ceea ce ai predat a fost înțeles sau nu.

Pe timpuri se punea accentul pe metodele tradiționale și astfel învățam când eram elevă pagini întregi de comentarii literare din care de cele mai multe ori nu înțelegeam nimic, însă acum accentul cade pe elev, el fiind în centrul actului didactic.

După ani de muncă, am concluzionat că elevilor le plac atât metodele moderne, cât și cele tradiționale, de aceea consider că trebuie să îmbinăm plăcutul *-reprezentat de metodele moderne-* cu utilul *-metodele tradiționale-*

Pe parcursul anului școlar suntem într-o „goană permanentă după timp”...pentru că acesta nu ne ajunge, iar programele sunt extrem de încărcate și de aceea mult mai simplu ne este să le parcurgem prin intermediul metodelor tradiționale, uitând astfel de bieții copii, care au nevoie și ei de un timp de respiro...

Printre *metodele tradiționale de predare-învățare* cele mai cunoscute sunt:

-expunerea didactică care poate îmbrăca mai multe forme: explicația, prelegerea, povestirea

-conversația

-exercițiul

-lucrul cu manualul ș.a.

Dintre toate aceste metode cea mai folosită este *expunerea*, care a fost și este și azi extrem de folosită, însă ca orice metodă are și dezavantajele ei:

- determină superficialitatea și formalismul, la sfârșitul expunerii elevii putând să reproducă verbal o regulă, o definiție, dar nefiind în stare să le și aplice;
- transmite cunoștințele într-o formă de-a gata, pe calea transferului direct dintr-un capăt în altul;
- elevul devine pasiv, deoarece ajunge doar să asimileze informații, fără să participe activ la instruire, riscând să fie plictisit, obosit și lipsit de atenție;
- se instalează o distanță între profesor și elev, ce exclude apropierea firească dintre cei care ar trebui să fie *parteneri* în procesul instructiv-educativ;

Acestea sunt doar câteva dintre dezavantajele lecțiilor axate pe metodele tradiționale, însă lista poate continua. De aceea pentru a-i face pe copii să fie activi și să fie în centrul învățării trebuie să folosim și *metodele moderne* cum sunt:

-Pălăriile gânditoare

-Mozaicul

-Turul galeriei

-IAC

-Cubul

-Cvintetul și alte multe astfel de metode

Toate aceste metode chiar dacă sunt de factură nouă și implică elevii în actul educațional, nu înseamnă că nu au și ele dezavantaje. Principalul dezavantaj al acestora e că majoritatea metodelor moderne se bazează pe munca în echipă iar dintr-o echipă e posibil să lucreze numai unul, doi, adică liderul și încă un coleg de-al său.

Una dintre metodele cele mai simple, din punctul meu de vedere este *Turul galeriei*.

Turul galeriei reprezintă o tehnică de învățare prin cooperare care stimulează gândirea, creativitatea și învățarea eficientă, încurajând elevii să-și exprime opiniile cu privire la soluțiile propuse de colegii lor. Astfel, se formează grupuri de câte 4 elevi care au câte o sarcină de rezolvat și un lider de echipă. Elevii rezolvă sarcina după care fiecare produs va fi expus pe pereții clasei, care se transformă într-o galerie expozițională. La semnalul dat de profesor, elevii trec pe la fiecare exponat pentru a examina soluțiile și ideile propuse de colegi. Pun întrebări, fac comentarii critice și observații pe care le notează pe coala alăturată fiecărui produs. După ce termină turul galeriei, grupurile revin la locul inițial și citesc comentariile referitoare la lucrarea lor, reexaminându-și produsul, apoi răspund la întrebările scrise pe foi.

O altă metodă modernă care place mult copiilor este *Cubul*, care este o strategie de predare-învățare, ce se folosește pentru studierea unei teme din perspective diverse. Profesorul confecționează un cub, pe fețele căruia sunt scrise sarcinile corespunzătoare a șase grupuri de lucru. Cubul trebuie să aibă fețele acoperite cu hârtie de culori diferite, iar pe fiecare față se scrie câte o instrucțiune:

Describe –Cum arată?

-sarcina vizează capacitatea de a imagina și exprima un concept propriu;

Elevii pot descrie atât un text, cât și o funcție sau o clasă morfologică, la limba și literatura română.

Compară- Cu ce seamănă și prin ce se diferențiază?

-sarcina vizează capacitatea de exprima asemănarea și deosebirea dintre termeni, după diferite criterii. Exemplu: să compare texte înrudite (specii/genuri)

Asociază- La ce te face să te gândești?

- se valorifică creativitatea și inteligențele dominante ale elevilor . Aceștia asociază textul cu o culoare, o formă, o melodie, un sentiment etc.

Analizează- Din ce e făcut?

-se identifică elementele esențiale ale textului și se comentează rolul acestora pentru constituirea semnificației. Ei pot analiza structura unei părți de vorbire, comportamentul, atitudinea unor personaje ș.a.

Aplică- Cum poate fi făcut?

-vizează capacitatea de a opera cu instrumentele de receptare și de a realiza transferul dinspre text, spre propria experiență, gen cum s-ar fi comportat ei într-un spațiu asemănător.

Argumentează pro sau contra- E bun sau rău? De ce?

- elevii își argumentează poziția față de o temă dată, fiind pro sau contra.

Deosebit de interesante ca metode moderne li se par elevilor și *Cvintetul*, dar și *Horoscopul*. *Cvintetul* le pune imaginația în mișcare, deoarece elevii sunt puși să alcătuiască 5 versuri ce răspund la o serie de cerințe exacte și amuzamentul este mare când citesc propriile compoziții, iar *Horoscopul* se pliază perfect pe caracterizarea unor personaje, alături de care se utilizează și câte o fișă cu fiecare zodie, care merge comparată cu personajul respectiv. Elevii sunt încântați să justifice apartenența personajelor la o anumită zodie prin luarea în considerare a trăsăturilor acestora.

Metodele moderne sunt interactive iar copii le iubesc, însă după cum spuneam mai sus există riscul ca într-o echipă să lucreze doar 2-3 elevi și restul să nu participe, sau și mai

interesant să nu înțeleagă toți lecția predată prin intermediul metodei respective...așa că nu ne rămâne decât să revenim la metodele tradiționale pentru a fi înțeleși.

În concluzie putem spune că actul educațional nu se împlinește decât dacă îmbinăm vechiul cu noul, adică tradiționalul cu modernul pentru a avea rezultatele mult așteptate.

Bibliografie:

- Marilena Pavelescu, “Metodica predării limbii și literaturii române”, Ed. Corint, București, 2010
- Crăciun Corneliu “Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu”, Ed. Emia, Deva, 2007
- Emanuela Ilie „Didactica predării limbii și literaturii române”, Ed. Polirom, Iași, 2014

*Prof. Livia-Mirabela Protopopescu
Școala Gimnazială Turcoaia*